

ВАСА У ДЕВЕТ СЛИКА

Слика прва

Почетак 1990. Долазим у Културно – просветну заједницу, знам да Васа тих дана одлази у пензију, званично решење је стигло на крају претходне године. Питам када је испраћај, обећала сам да умесим „васину торту“. Смеје се гласно, целим телом: „Каква пензија, ја тек сада почињем да радим!“ Ређа послове: Међуопштинска културно – просветна заједница, разни одбори, Завичајно друштво... Одлазим, питајући сама себе: – Па шта си уопште очекивала, зар ти Васа личи на неког ко не ради!? Наслућујем још један радни стаж – овог пута без пензије!

Радни век

Од 1948, по задатку, био је задужен за масовну културу! Своје ангажовање започиње у ОКУД „Живан Маричић“. И то као вокални солиста! Следи Магнохром, па Културно – пропагандни центар, па Културно – просветна заједница... По његовом ангажовању и задужењима у различитим одборима, савезима, организацијама... може се пратити развој масовне културе, начин обележавања историјских датума, великих манифестација, аматерског стваралаштва, друштвених акција од локалног до југословенског нивоа: од адаптације домова културе, преко манифестација попут Републичког такмичења села, Сусрета Абрашевића, Такмичења дечјих хорова, акције *Књига солидарности*, Сусрета аматера Србије, Исељеничке недеље, ФЕДРАС-а, емисије *Микрофон је ваш*, сусрета Музичке омладине Србије, сарадње са Зеленом Гором, Воза „Братство јединство“ чији је генерални секретар био пуних 27 година!

У Краљевачком позоришту био је управник – волонтер од 1970. до 1984. године. Основао је Пионирску и Омладинску сцену, Клуб љубитеља уметности, формирао

библиотеку драмских дела, спровео реконструкцију зграде... У бројкама: 60 позоришних премијера, преко хиљаду изведених представа, толико и гостујућих... Да се не заборави да су, у његовој организацији, Краљевчани видели оперске и балетске представе: *Травијата*, *Севилски берберин*, *Еро са онога свијета*, *Набуко*, *Жизела*.. да је гостовала Београдска филхармонија. Сећа се гостовања Опере Српског народног позоришта из Новог Сада:
– Три аутобуса, 120 људи, два камиона реквизита и три узастопне представе...

Знао је ко зна

Не мораш све да знаш – треба да знаш ко зна! Нико као Васо није умео да окупи најугледније и најутицајније људе, стручњаке, уметнике... Не могу Васу да одбијем – сви су (укључујући и ауторку текста) изговарали. И никада му није био проблем да нађе чланове ма ког жирија, учеснике различитих програма, чланове одбора. Волонтере – наравно. У овој години краљевачка *Повеља*, један од најугледнијих књижевних часописа у нас, обележиће редак јубилеј – пола века излажења. Треба се сетити и поменути Васово име у овој јубиларној години. Јер он је те 1971. у Културно – просветној заједници општине Краљево, у редакцију часописа који се рађао, окупио сам врх краљевачке стваралачке елите: Страхинју Војиновића, Јована Марковића, Радомира Станића, Велизара Недовића... и све до 1983. налазио начине да часопис одржи континуитет излажења.

Слика четврта или како се ово постиже

„Мој живот је био рад. Организацију сам учио у војној школи – исти је систем. Направи се цела стратегија, дају задужења. Волео сам акцију, волео сам да радим и волео сам да радим са људима. Водила ме увек и велика љубав према мом граду, према Краљеву... Кренем од једне идеје, а онда су се идеје шириле, сустизале.. Паралелно сам радио у две – три организације, имао неколико функција, био члан разних одбора.. Стално се ширио круг људи са којима сарађујем... Радим, дођем кући, па наставим да радим. За 40 година, можда сам укупно био два месеца на одмору. Само једном сам био на мору. Никада нисам ишао на боловање.“

Слика пета

Народна библиотека Србије. Разговарам са Владом Шекуларцом нашим, пошто је дуже од деценије радио у краљевачкој култури. Наравно, одмах по доласку у Краљево није измакао Васовом оку способном да процени и окупи најбоље. Обишао је наш Шеки сва села уздуж и пореко у жирију Такмичења села – без поговора! Шеф је матичне службе у Националној библиотеци, један од најутицајнијих људи у српском библиотекарству. Коментаришемо стање у култури незадовољни организацијом, статусом, хроничним недостатком средстава, кадрова... Каже: „Извукли бисмо се једино ако би министар културе био Васа Туцаковић!“

Слика шеста – признања

Милан Матијевић: „Васа је увек бежао од медијске пажње и признања – друге је гурао у први план и предлагао, веровао је да треба истаћи људе који заслужују, а он се склањао.“

Па ипак, тешко је набројити колико је плакета, диплома, захвалница добио.... Од Краљева – диплому Заслужног грађанина.

Слика седма – Завичајно друштво Краљево

У Друштву је стекао још један пензијски стаж. Дуго је имао идеју о удружењу завичајаца. Иницијативни одбор се састао 14. јуна 1991. у Плавој сали хотела Турист: угледни привредници, друштвено – политички, културни радници. Међу њима и др Дукић, др Мујо, др Никола Крпић... Циљеви су били јасни: окупити Краљевчане све и свуда и бити од користи своје граду. Васа – секретар Друштва. Тада је све своје стечене капитале: познанства са људима, организаторско искуство, време – ставио на располагање Друштву, свему дао лични печат.

„Мој став је био да су сви житељи Краљева и сви рођени у њему чланови Завичајног друштва, а само неки су и званично учлањени“ истицао је. Друштво је имало око 1200 чланова, своју фолклорну секцију, оркестар... Васа је све покретао, иницирао: оснивање подружница у Београду и Новом Саду, дружења, путовања, програме, концерте, предавања, хуманитарне акције, неговање културе сећања међу младима, издавање књига завичајних аутора и књига о завичају, формирање Завичајне библиотеке у Краљеву и Београду, иницијативе да се у званични календар града уврсти 19. април као Имендан Краљева; давање имена Радослава Веснића Краљевачкој библиотеци, постављање спомен – плоче Мири Траиловић у Краљевачком позоришту... Све је почињало на састанцима: Имам идеју – а идеје нереалне, сјајне. Као да је реч о институцији, кровној а сви други се укључују! Није признавао равнодушност, незаинтересованост... Идеје су пљуштале, организација прецизно испланирана. И што је веома важно: сви људи укључени. Безброј одбора у Друштву, свако има своја задужења, свако је важан и треба да да свој допринос. А све са истим циљем: окупити Краљевчане, подсетити их на завичај, указати да су свом завичају потребни и да се њима поносимо. Никада није био проблем да се одазове прва лига музичара из Краљева (небројено пута је Снежана Ђуришић наглашавала да је захвална Васу за почетак каријере, Снежана Ђердан такође).

Слика осма - бакшиши

Крај 2019. Васа иницира да се окупимо, онако, неформално. И иначе, користио је сваку прилику да нешто прославимо, да се попије која чашица, поприча... Сазива Управни одбор

– касни се са свим акцијама, не иде нам око Одбора за науку... Долази и Новица са хармоником, ту је за песму оран Раша.. Зорица, као и увек, спремила ђаконије. И убрзо, састанак се петвара у славље, у концерт најлепше музике.. Расположени, чланови Одбора стављају новац на хармонику. Васа сваки час устаје, хитро узима сваку новчаницу која је додирнула хармонику. Каже: Ово је прилог за Друштво!

Паре су га хтеле – како сам тврди. За програме и акције: „Никад ми није био проблем да нађем паре... Као и што никад нисам за себе узимао. Дотле се дошло да ме срећу људи, директори јаких предузећа у Краљеву и сами питају: „Васо, јел ти требају паре?“ Све сам радио професионално, само нисам наплаћивао!

Слика девета

Крај 2020. године. Корона, све је стало. Иако је на Скупштини завичајног друштва инсистирао да буде само почасни секретар, Васа је у канцеларији, на радном месту, сав ужурбан. Послови не смеју да трпе! Неактивни смо, а ближи се јубилеј. Прозива нас редом телефоном: „Па шта је с тобом, ништа не радиш!“ Слика испред ове: од куће, у колицима га довози син до лифта у некадашњем Дому друштвених – сада Пословном центру *Мелос*, лифтом га прати до првог спрата, а онда полако до канцеларије. Ту је, већ на своме!

Док чекам да умесим тарту за Васов 100 рођендан

Преслишавам се шта сам све од Васа научила: најпре, да све креће од идеје. Најбоље од неке која је велика, нереална, па докле стигнемо. Онда се све испланира до детаља, покрену се људи, одреде задужења као у војсци, ништа не препушта случају... А иза те идеје иде друга, никад се не стоји.. Паре нису проблем – за добре ствари увек ће се наћи.

Кад боље размислим, прихватила сам и оно у чему је претеривао, што ме је некада нервирало: да се на посао не касни – то је само ружна навика; не брука се и не кокошари, (дневница се не узима ако ти до прописаног времена макар један минут недостаје); да се сујета склања – не истиче се *ја* већ *ми*, да се уважава онај ко боље зна... И најважније: никад се не одустаје!

Док чекам 100 рођендан да умесим тарту (у пензију Васа неће никада отићи) наслушаћу се његових нових задужења која хитно морам да одрадим уз прекор, за сваки случај: „Господе Боже, ти ништа не радиш!“

Слика завршна

Дугогодишњи председник УО Завичајног друштва Краљево и Васов пријатељ, др Бранко Паштар, често је понављао да ће Друштво постојати и радити док Васо долази у канцеларију. Морамо да се потрудимо да канцеларија и даље остане отворена, да Друштво ради. Васо је ту: сасвим сам сигурна да ниједан, до детаља изанализиран посао који следи, није заборавио: објављивање монографије, оснивање Завичајног научног друштва, оснивање Заједнице завичајних друштава са седиштем у Краљеву.... Зорици је, пре неколико дана, рекао да стално бележи нове идеје. Значи – можемо сви очекивати позив уз прекор: „Господе Боже, ви баш ништа не радите!“